

SKOVFYR (Pinus sylvestris)

FRØPLANTAGE FP234, 'ST. DYREHAVE'

STED: Store Dyrehave, Frederiksborg Statskovdistrikt

FRØKILDE: Klon-/familiefrøplantage, 1,0 ha

ANLAGT: 1961

EJER: Statskovenes Planteavlstation, Frederiksborg Statskovdistrikt

ANVENDELSE:

Frøplantageafkommet er særligt egnet til udsatte lokaliteter (hede- og klitområder). På disse lokaliteter vil frøet give bevoksninger med god produktion og kvalitet (stammeform). FP234-afkommets egenskaber og anvendelse svarer på mange punkter til FP227-frøplantagens afkom (se Frøkildebeskrivelse A-7). En væsentlig forskel mellem de to frøplantager er dog, at FP234 i modsætning til FP227 har en bred genetisk basis. Dette betyder at FP234 bør foretrækkes i de tilfælde, hvor planterne i fremtiden tænkes selvforynget.

SÆRLIGE EGENSKABER:

De efterfølgende vurderinger af frøplantageafkommets egenskaber er primært baseret på et feltforsøg på en meget udsat lokalitet på Hanherred Statskovdistrikt.

Overlevelse/sundhed: Under de vanskelige kulturforhold i forsøget på Hanherred havde FP234-afkommet *en overlevelse på ca. 55%, d.v.s. på samme niveau* som den anden danske frøplantage FP227. Forsøget har været kraftigt angrebet af fyrrens sprækkesvamp. Ved sundhedsscoringen i 1994 klarede FP234 sig godt og var på samme niveau som FP227 og Sæverås (se Fig. 1).

De to frøplantagers samt Sæverås-materialets store overlegenhed gælder specielt på udsatte hede/klit-lokaliteter.

Produktion: I afprøvningen på den udsatte lokalitet på Hanherred har FP234-afkommet en højdevækst på *samme niveau som FP227 og Sæverås-materialet* (se Fig. 1). På en mindre udsat lokalitet (Tilvilde) vil de lettiske og svenske provenienser klare sig bedre og komme på niveau med FP234.

Stammerethed: Også for denne egenskab er *FP234 på niveau med FP227 og Sæverås* og betydeligt bedre end den lettiske og svenske proveniens (se Fig. 2). På mildere lokaliteter udjævner forskellene sig mellem frøplantagerne og de udenlandske frøkilder.

FRØFORSYNING:

Frøplantagen er i fuld produktion og har givet et betydeligt bidrag til frøforsyningen. Henvendelse til Statskovenes Planteavlstation, tlf.: 49 19 02 14.

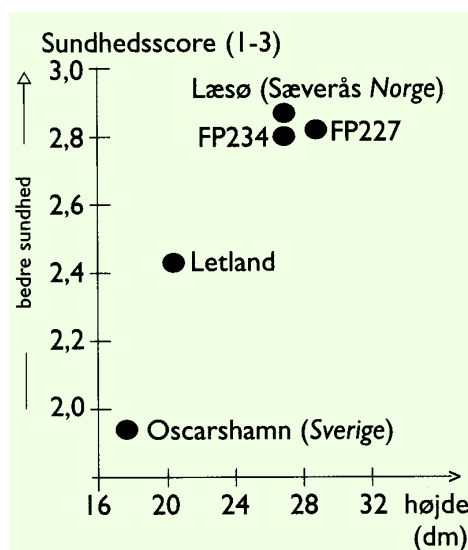

Fig. 1. Højde og sundhed på en klitlokalitet. Gennemsnitlig højde og sundhedsscore (1-3 skala, hvor 1 = usund og 3 = sund). Registreret i 1994 i forsøg på Hanherred Statskovdistrikt (13 år fra plantning).

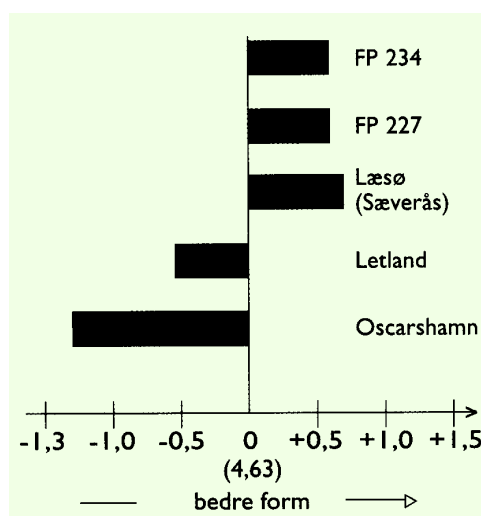
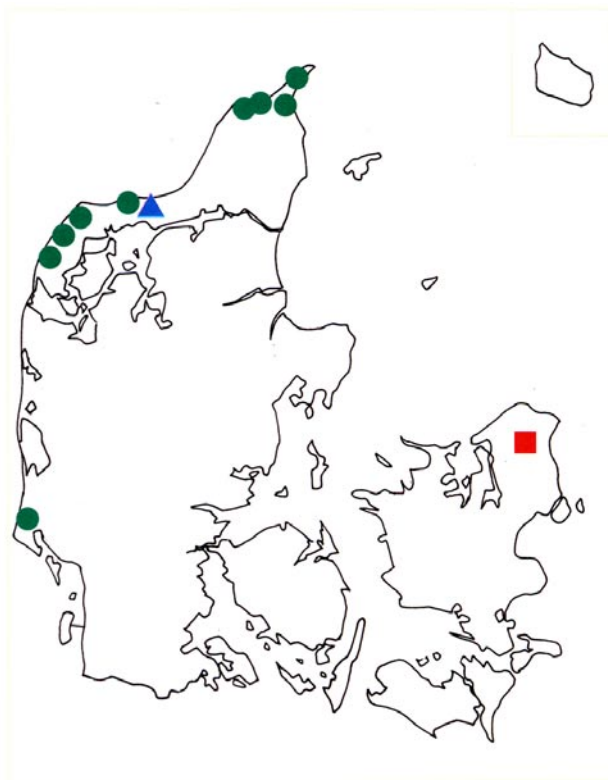

Fig. 2. Stammerethed på en klitlokalitet. Afvigelser fra forsøgsmiddel (4,63). Scoringværdier (1-9 skala, hvor 1 = den dårligste form, 9 = den bedste) registreret i 1994 i forsøg på Hanherred Statskovdistrikt.

De 9 skovfyrebevoksninger hvor plustræerne blev udvalgt (●), Hanherred-forsøget (▲) og frøplantagens placering (■).

FRØKILDEN:

Udgangsmaterialet: Frøplantagens materiale stammer fra skovfyrebevoksninger, som er udvalgt blandt de bedste i klitplantagerne. **Der blev valgt i alt 9 bevoksninger** (se kort). Oprindelserne til de udvalgte bevoksninger er ukendt.

Plustræudvalget: I de 9 bevoksninger blev der **i alt udvalgt 35 plustræer**. Udvalgskriterierne var **sundhed, vækst og stammeform**.

De udvalgte plustræer blev podet og i 1961 udplantet i frøplantagen FP234. Træerne er via tyndinger efterhånden sat på stor afstand; men samtlige 35 plustræer er stadig repræsenteret i frøplantagen.

Afprøvning af frøkilde: Planteavlsstationen anlagde i 1981 tre forsøg (Hanherred, Nordjylland (Bunken) og Tisvilde), hvor afkom fra to indsamlingsår af FP234 er sammenlignet med bl.a. FP227 frøplantagen, samt provenienser af norsk, svensk og lettisk oprindelse. Forsøgene blev målt af FSL i 1988. De to jyske forsøg er senest opgjort af Planteavlsstationen (1994). Forsøget på Hanherred er det mest vellykkede, og det er primært dette forsøg som danner grundlag for vurderingerne i denne frøkildebeskrivelse.

Frøplantage FP234 i St. Dyrehave. Plantagen er holdt meget åben for at fremme frøsætningen.

FLERE OPLYSNINGER:

Se DST (1/83), Det Forstlige Forsøgsvæsen, Bind 42, nr. 5 (1990) eller kontakt Statsskovenes Planteavlsstation.